marad a semlegességi politikájához.

A *Magyar Távirati Iroda* párizsi jelentéséből idézzük:

A finn—szovjet tárgyalásokról érkező hírek Párizsban azt a meggyőződést keltették, hogy Moszkva *gazdasági nyomással* és az „idegek háborújának" módszereivel akarja kifárasztani és megtörni a finnek ellenállását. A *Petit Parisien* helsinki értesülése szerint Finnország *a végsőkig menő* ellenállásra készül, emellett azonban Párizsban úgy tudják, hogy *a finn kormány egy külső hatalom, valószínűleg az Egyesült Államok közvetítéséhez akar folyamodni.*

Igazolni kell az Angliába irányított olasz áruk származását

Rómából jelenti az *NST:* Az angol kormánytól kapott értesítés szerint a jövőben az olasz kereskedőknek is igazolniok kell a brit birodalomba szállított olasz kiviteli cikkek *származását.* Az igazoláson kívül az olasz exportőrnek nyilatkozatot kell aláírnia, amelyben kijelenti, hogy a brit birodalomba szállított árucikk *nem német származású,* sőt azt is, hogy Németországnak semmi érdeke sem fűződik a szóbanforgó árucikk angliai elhelyezéséhez.

Angol—bolgár kereskedelmi tárgyalás kezdődött Szófiában

Szófiából jelenti az *NST:* Szófiában csütörtökön angol—bolgár kereskedelmi tárgyalások kezdődtek. Az angolok főleg vajat és szalonnát akarnak vásárolni Bulgáriában s ennek fejében gumit és egyéb gyarmatárut kínálnak a bolgároknak.

A márka árfolyamának jelentős felemelését javasolja Bukarestnek Berlin

Bukarestből jelenti a *Budapesti Tudósító: Clodius* meghatalmazott miniszter, a német kormány Bukarestben tartózkodó megbízottja hír szerint javaslatot tett *a márka árfolyamának felemelésére,* arra való hivatkozással, hogy a német kormány nagyobb vásárlásokat eszközöl, azonban mivel a román árucikkek ára az utóbbi időben lényegesen emelkedett, a fizetést csak úgy tudja teljesíteni, ha ennek megfelelően *a márka kurzusát is felemelik ötven százalékkal.* A márka jelenlegi kurzusa 41 vételnél és 42 eladásnál. A kívánsággal szemben román részről *bizonyos ellenvetéseket tesznek.*

Frigyes Vilmos porosz herceget nem ölték meg — Londonban él

Londonból jelenti a *Havas-iroda:* **Frigyes Vilmos porosz herceg, akiről azt híresztelték, hogy Németországban megölték, ez idő szerint Angliában tartózkodik. Ezt a „Press Association" is megerősíti. A 28 éves herceg Vilmos császár legifjabb fia. Angliában úgy tudják, hogy érdekeltsége van különböző kereskedelmi vállalatokban. Emlékeztetnek arra, hogy a herceg résztvett György király temetésén és a mostani királyi pár megkoronázásán.** *(MTI.)*

Mit keresnek a legnagyobb angol csatahajók a kanadai partoknál?

New Yorkból jelenti az *NST:* Az Atlanti-óceán keleti partvidékén angol dreadnoughtok tűntek fel. Az amerikai lapok jelentése szerint az angol hadiflotta három legnagyobb csatahajója, a *„Hood"*, a *„Repulse"* és a *„Renown"* az utóbbi napokban átkelt az Óceánon és jelenleg a kanadai partvidéken cirkál.

Két feltevés van e feltűnő tényre. Vagy azt a két német hadihajót keresik, amelyek az Atlanti-óceán északi vizein cirkálnak, vagy a Kanadából útnak indítandó nagyobb hadianyagküldemény biztosítására és Angliába kísérésére mentek át az Óceánon.

Anglia megelégedett a legutóbbi két hét eseményeivel

Londonból jelenti a *Magyar Távirati Iroda:* **A képviselőház csütörtöki ülésén Sir John Simon tartotta meg a beteg miniszterelnök helyett a szokásos heti beszámolót. A belga—holland közvetítés kérdésével kapcsolatban utalt Chamberlain legutóbbi kijelentésére, aki akkor előre látta, hogy a jelenlegi körülmények között nem lehet kielégítő választ várni Németországtól. Ismertette ezután a német választ, amely szerint az ügyet lezártnak tekintik.**

— A mult héten — folytatta Sir John Simon — Németországnak Hollandia és Belgium ellen irányuló szándékairól terjedtek el nyugtalanító hírek. Az angol kormány nem változtatta meg álláspontját a holland és belga semlegesség tekintetében. A holland határon történt német csapatösszevonások és a német sajtóban napvilágot látott fenyegető hangok olyan jelek voltak, amelyeket a német beavatkozás előjeleinek lehetett tekinteni.

— Az elmúlt két hét alatt olyan események történtek, amelyek megerősítették a szövetségesek helyzetét. Az Egyesült Államok törvényhozása lehetővé tette számunkra, hogy Amerikában vásárolhassuk be szükségleteinket.

— Kevésbbé kedvező tény — folytatta tovább — a finn—orosz tárgyalások időleges megszakadása.

A továbbiakban üdvözölte Sikorski lengyel miniszterelnököt angliai látogatása alkalmából s kijelentette, mindent megtesznek, hogy a lengyel hadsereg kivehesse részét a szövetségesek oldalán a küzdelemből.

Reynaud francia pénzügyminiszter látogatásával kapcsolatban kijelentette, hogy Anglia és Franciaország egész sor politikai, gazdasági és pénzügyi kérdésben megvalósította a teljes együttműködést. Kitért végül arra is, hogy a dominiumok képviselői megbeszélték a háború által felvetett kérdéseket.

Sir John Simon beszámolója során kitért a katonai helyzetre s kijelentette, hogy a különböző hadszíntereken az elmúlt két hét alatt semmi nevezetesebb esemény sem történt. A német kereskedelmi hajók nem igen futottak ki kikötőikből. A mult héten négy ellenséges hajót fogtak le, kettőt pedig elsüllyesztettek. A szárazföldi hadszintéren a kedvezőtlen időjárás miatt igen csekély volt a harci tevékenység. Az angol expedíciós hadsereg tovább erősíti állásait.

Hadi jelentések

Berlinből jelenti a *német távirati iroda:* A véderőfőparancsnokság közli: Csütörtökön nem történt említésreméltó esemény. *(MTI.)*

Párizsból jelenti a *Havas-iroda:* Csütörtökre virradó éjszaka semmi említésreméltó esemény nem történt. *(MTI.)*

A nagyhatalmak hadiflottája

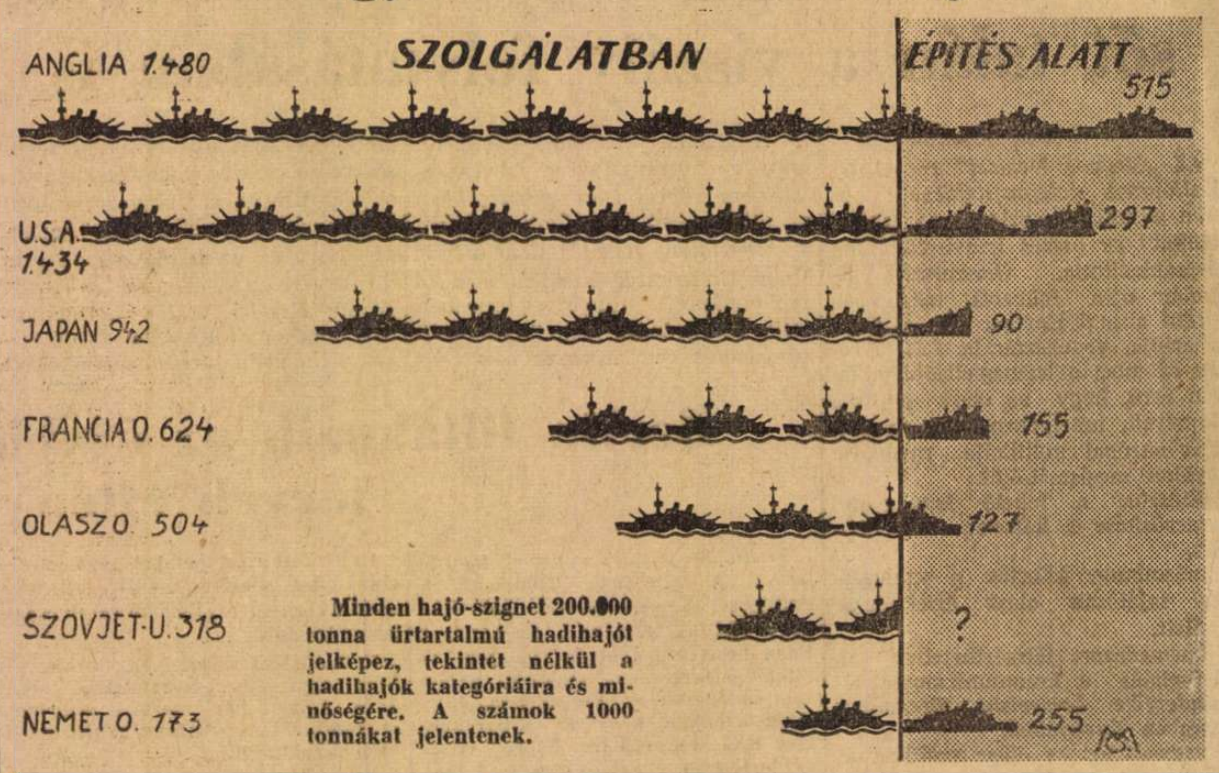

A *Magyar Nemzet* november 9-i számában közölte a tengeri háborúval kapcsolatban a nagyhatalmak *kereskedelmi hajóinak* statisztikáját. Most az érem másik oldalát mutatjuk be a hadihajók statisztikájával. Adatainkat az 1938. évi *Magyar Katonai Évkönyvből* merítettük. Ezek az adatok 1938. év végére vonatkoznak. Azóta néhány új hajó lépett szolgálatba és került építés alá. Érdekesnek tartjuk közölni *az építés alatt levő* hajók tonnatartalmát is. Egy hadihajó építése nagyon bonyolult feladat. Az angolok új, 45.000 tonnás csatahajói négyévi építési időt igényelnek, de a kisebb egységek építése is másfél-két évig tart. Az építés alatt álló hajók legnagyobb részét *1942-re* akarták elkészíteni. Most valószínűleg meggyorsítják az építési tempót, de *alig lehetséges, hogy 1941 előtt számottevő változás álljon be az erőviszonyokban.* A közelmultban különféle fantasztikus híresztelések keltek szárnyra, állítólag tervezett német csapatpartraszállításokról Anglia partjain. Egy pillantás a fenti grafikonra, minden cáfolatnál jobban meggyőzi az olvasót az ilyesfajta híresztelések értékéről. **Markos György.**

Az orosz tengeralattjáró-flotta hadiértéke

Beleegyezhetik-e Anglia és Franciaország a német kereskedelmi és az orosz hadihajók tervezett cseréjébe?

Zürich, november

A német kereskedelmi flotta egy részének és az orosz tengeralattjáró-raj egy jelentős részének kicserélési terve újból és újból felmerül a világsajtóban. Mi az értéke ennek az orosz U-flottának? Számszerűleg lehetetlen erre a kérdésre válaszolni, mert még a katonai szakkönyvek is a legellentmondóbb adatokat tüntetik fel. A japán sajtó közlése szerint a flotta százötven tengeralattjáró-hajóból áll, összesen mintegy hetvenezer tonna súllyal. Ez a japán becslés túlzottnak tetszik s valószínű, hogy főleg a túlhajtott japán flottaépítkezési program indokolásául szolgál.

Kétségtelen azonban, hogy Moszkva haditengerészetének fejlesztése során főképpen az U-hajókra fektette a súlyt. A tengeralattjáró-flotta egy része a Távol-Keleten, más része Oroszország európai vizein állomásozik. A francia *Revue Maritime* becslése szerint (1939 május 1) a csendesóceáni flottarész pontos összetételét nem lehet tudni. „Hiteles információk szerint Vladivosztok kikötőjében nyolc darab ezertonnás, tizenkét hatszáztonnás és huszonöt kétszáztonnás tengeralattjáró állomásozik. Az utóbbiak partvédelmi egységek. Összesen tehát negyvenhárom hajóról lenne szó, körülbelül tizennyolcezer tonna tartalommal."

Fel kell tételezni, hogy a baltitengeri és a feketetengeri flottával együtt Oroszországnak kétszer ennyi U-hajója van, összesen tehát nyolcvanhat-kilencven, esetleg száz. Ezeknek ürtartalma negyvenezer tonna körül mozoghat. Az összehasonlítás kedvéért jegyezzük meg, hogy a francia haditengerészet hetvenkilenc egységgel rendelkezik, hetvenötezer tonna tartalommal.

Az orosz U-flotta számszerűleg tehát nagyon erős, sőt talán még sokkal erősebb a fenti becslésnél. Az angol *Nations* véleménye szerint Moszkva U-hajóinak száma százhatvan lehet. Azonban a mennyiség nem jelent minőséget is. A hajók akciósugara korlátozott. Javarészt régi típusúak és gyatrán fegyverzettek. Személyzetük inferióris és keretei gyengék. Azonban német szakértők kezében, német személyzettel, német tisztikarral és német apparátusokkal ennek a flottának a katonai értéke mégis nagyon jelentős lenne.

*

A demokratikus hatalmak szempontjából az orosz tengeralattjáró-flotta zászlócseréje főképpen azért lenne kényelmetlen, mert a nyugati szövetségesek akcióit a német lobogó alatt hajózó U-flotta a Távol-Keleten és a Fekete-tengeren jelentősen akadályozhatná. Ez azonban távolról sem fenyegető eshetőség, mert hiszen az oroszoknak ahhoz, hogy U-hajóik német kezekben tevőlegesek lehessenek, nemcsak magukat a hajókat, hanem a flottabázisokat is át kellene engedniök.

Ami a német kereskedelmi flottának, illetve e flotta egy részének orosz tulajdonba való átengedését illeti, ennek elméletileg igen sok valószínűsítő indoka van. Először azért, mert az orosz kereskedelmi flotta teljességgel elégtelen az új, nagystílű orosz—német áruforgalom lebonyolítására. Másodszor és ezzel éppen ellentétesen, a 2459 hajóból álló és 4,482.000 tonnatartalmú német kereskedelmi flotta szinte teljes tehetetlenségre van kárhoztatva és nagyon sok egysége semleges kikötőkben kénytelen vesztegelni, amikor orosz zászló alatt fontos forgalmi szerepet tölthetne be. A német birodalom ellátási politikáját a kereskedelmi flotta eladása sokkal jobban szolgálná, mint e flotta tulajdonjogához való ragaszkodás. Az orosz kormánynak a demokratikus hatalmak „csempészeti kódexe" elleni tiltakozása azt sejteti már, hogy a flottaeladási, illetőleg vételi tárgyalások tényleg folyamatban vannak.

A nagy kérdés, hogy ehhez a hatalmas tranzakcióhoz mit szólna London és Párizs. Az angol és francia sajtó hangjából következtetve a szövetségesek sohasem nyugodnának bele abba, hogy a német hajók orosz lobogó alatt kezdjék meg új szolgálatukat. Ezt már csak azért sem, mert belenyugvásuk precedenst jelentene a többi nemzetek számára is. Ha London és Párizs a flottacsere ténye előtt meghajolnának, akkor ez egyrészt biztosítaná Németország anyagellátását, másrészt nehezen ellensúlyozható tápot adna a tengeralattjáró-harcnak. Tehát a tervezett csere, amely az utóbbi korszakok leggigászibb üzlete lenne, súlyos akadályok előtt áll s megvalósulása valószínűleg a hadviselő államok listájának drámai kibővülését eredményezné.

*

Katonai munkatársunk a fenti közléshez a következő megjegyzéseket fűzi:

Az az állítás, hogy az orosz búvárhajók *javarészt* régi típusúak és gyatrán fegyverzettek volnának, aligha felelhet meg a valóságnak. A népszövetség 1937 évi *Annuaire*-je szerint ugyanis 1937-ben Oroszországnak 28 kész búvárhajója volt és ezek közül csupán 11 készült el az 1912 és 1917 év között, a többi 17 darab építése 1930 évben vagy ezen idő után fejeződött be, ezeket és az azóta elkészült számos orosz búvárhajót nem igen mondhatjuk régi típusúnak, fegyverzetük pedig a papírforma szerint a többi államéhoz hasonló.

Németország azonban súlyosabb nemzetközi bonyodalom nélkül csupán azokat az orosz búvárhajókat vehetné át, amelyek a Keleti-tengeren vannak. Nagy kérdés ezenfelül, megfosztaná-e magát Oroszország nagyobb mennyiségű búvárhajótól.

Másrészt Németország nem sok hasznát látná annak, ha eddigi hajói orosz lobogó alatt mennének ki a nyílt tengerre. Anglia a semleges államok hajóit és így az orosz hajókat is szigorúan ellenőrzi. Orosz—német hajócsere esetén különösen behatóan vizsgálnák át az orosz hajókat, az amúgy is különfelekép értelmezhető nemzetközi szabályokat pedig úgy kezelnék, ahogyan ez hadiérdekeiknek a legjobban megfelelne.

Kombinált háló ebédlő, úri szobák, szalonok, — de egyes darabok is, — igen nagy választékban! Régebbi formák aránytalanul olcsón! ✳ Régiségek — ezredtek és imitációk
NAGY ZSIGMOND BUDAPEST LÁZÁR-UTCA 3 ✳ EGÉSZ HÁZ BÚTOR!